

Raadsvergadering: 26 juni 2025
 Portefeuillehouder(s): P.B. Burgering
 Commissie d.d.: BFE 10 juni 2025
 Aantal bijlage(n): 7

Onderwerp:

Zienswijze primaire begroting 2026, meerjarenraming 2027-2029 en de jaarrekening 2024
 Gemeenschappelijke Regeling IJmond Werkt!

Voorgesteld besluit

1. in te stemmen met de jaarstukken 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling IJmond Werkt!;
2. de nabetaling van € 61.000 over het jaar 2024 te bekostigen uit het budget participatie in eigen beheer;
3. in te stemmen met de primaire begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling IJmond Werkt!;
4. dit als zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling IJmond Werkt!.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Planning

Fase & besluitvorming	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei 2025	Jun 2025	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
College					20							
Commissievoorstel (indien van toepassing)												
Commissie						10						
Raad						26						
Uitvoering												

Inleiding

IJmond Werkt! (IJW!) is een gemeenschappelijke regeling (GR) waarin de gemeenten Heemskerk, Beverwijk en Velsen deelnemen om de taken op het gebied van re-integratie, sociale werkvoorziening en beschut werk uit te voeren.

Het dagelijks bestuur (DB) van IJW! heeft de jaarrekening 2024, de primaire begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 in haar vergaderingen van 27 februari en 3 april 2025 voorlopig vastgesteld.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) krijgt de gemeenteraad de gelegenheid kennis te nemen van de jaarrekening 2024, de primaire begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 en een zienswijze te uiten over deze stukken.

Toelichting op het voorstel (onderbouwing)

Financiële aspecten

Accountantsverklaring

De accountantsverklaring is toegevoegd als bijlage. Deze accountantsverklaring is een concept en nog niet ondertekend, omdat deze pas definitief wordt na de vaststelling door het Algemeen Bestuur (AB). De AB vergadering staat gepland op 10 juli 2025.

Het resultaat

De jaarrekening sluit met een negatief saldo van € 69.000 voor bestemming en met een saldo van € 0 na bestemming. Het jaar 2024 was voor IJW! financieel gezien een uitdagend jaar. De totale kosten zijn niet geheel binnen de vastgestelde begroting gebleven. Dit betreft met name de extra kosten inhuur voor de manager re-integratie en de inhuur van een 'verbinder' tussen de gemeenten en IJW!. Relevant is ook de hoger dan begrote instroom van Beschut Werkenden (BSW) die tot extra uitgaven in het programma voor BSW heeft geleid.

Sinds enkele jaren is er sprake van een trend waarbij de opbrengsten onder druk staan. Dit is enerzijds het gevolg van de snellere afname in aantallen medewerkers dan begroot die onder de Wet sociale werkvoorziening (WSW) vallen en anderzijds door een terugval in opdrachtgevers voor uitbesteding van werk. Dit betekent een uitdaging om de continuïteit van dienstverlening te borgen. Dit vraagt om samenwerking in de keten, blijvend inzetten op de ontwikkeling van onze medewerkers en creatief ondernemerschap.

Algemene reserve/weerstandsvermogen

Per 1 januari 2024 en per 31 december 2024 bedraagt de algemene reserve € 250.000. Dit is in lijn met de eerdere besluitvorming van het AB van IJW! over de gewenste hoogte van de algemene reserve.

Risico's

In de vastgestelde begroting 2024 waren totaal circa 30 risico's benoemd. Risicomanagement en beheer gedurende het jaar 2024 heeft de nodige aandacht gekregen van het management, waarbij meerdere risico's zijn toegevoegd. Hierbij is een eerste aanzet gegeven aan een nieuw risicomodel voor beheer en monitoring inclusief de weging van risico's en een kwantificering daarvan, die in 2025 verder uitgebreid zal worden.

Restitutie

Op basis van de verdeelsleutel in artikel 25 van de GR IJW! moet de gemeente Heemskerk na verdeling van de bijdragen onder de gemeenten nog een bedrag van € 61.000 bijbetalen. Deze bijbetaling hangt samen met het gerealiseerde negatieve saldo en met de feitelijke afrekening door de jaarlijkse veranderingen in de verdeelsleutels. Met de mei- en septembercirculaire die jaarlijks door SEO worden gepubliceerd wijzigen de onderliggende variabelen, met name het inwonersaantal en het aantal WSW-medewerkers, die leidend zijn voor de verdeelsleutel. Voorgesteld wordt om deze

bijbetaling te voldoen vanuit het budget participatie in eigen beheer. De gemeente Velsen dient een bedrag van € 118.000 bij te betalen en de gemeente Beverwijk ontvangt een restitutie van € 109.000.

(Beleids)inhoudelijke aspecten

Re-integratiedienstverlening Participatiewet (Pw)

De dienstverlening van IJW! kenmerkt zich de laatste jaren door een toenemende complexiteit door de meervoudige problematiek van de inwoners die voor werk en ontwikkeling naar IJW! worden doorverwezen. Dit leidt in de praktijk tot langduriger trajecten met daarbij behorende ondersteuning. Samenwerken in de keten en zo dichtbij als mogelijk bij de inwoners is de sleutel voor een doelmatige en succesvolle re-integratiedienstverlening. Dit start met de kennismaking met de inwoners via de (brede) intake in samenwerking met de gemeenten. Met de inzet van een ABC-meting, een instrument specifiek ontwikkeld om inzicht te krijgen in de mogelijkheden en belastbaarheid van inwoners, krijgt IJW! een beter beeld van de instroom. Zo kan er samen met de inwoner een passende trajectkeuze worden gemaakt en kan IJW! zo snel mogelijk de juiste vervolgstappen zetten.

Het aantal trajecten is in 2024 verder afgenomen naar 725. In 2023 maakten 759 inwoners gebruik van een traject bij IJW!. Ter vergelijking: in 2018 namen nog 2.140 inwoners deel aan een traject bij IJW! (inclusief de gemeente Uitgeest).

Doelgroep BSW

In afwachting van de uitkomsten om tot een herontwerp van de re-integratiedienstverlening te komen is er geen groei in de aantallen BSW begroot. IJW! heeft wel de opdracht meegekregen de indienstneming van nieuwe BSW-medewerkers te continueren, mits deze binnen de taakstelling van het Rijk voor de afzonderlijke gemeenten blijft. Dit betekent dat de kosten voor deze dienstverlening stijgen. In 2024 is een groei van per saldo 8 personen gerealiseerd, waarmee IJW! circa 56% van de IJmondiale taakstelling voor de drie deelnemende gemeenten heeft ingevuld. Dit heeft geleid tot een begrotingstekort van circa € 0,4 miljoen.

Dienstverlening WSW-medewerkers

Met de WSW-medewerkers in dienst bij IJW! is een belangrijke bijdrage in het resultaat geleverd met de omzet die met circa € 5,1 miljoen nagenoeg op begroting is uitgekomen. Dit betekent dat, ondanks de terugloop in aantallen WSW-medewerkers, door het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en uitstroom naar de WIA, IJW! de omzet op peil heeft weten te houden.

Zienswijze

De jaarstukken geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Er kan worden ingestemd met de jaarstukken 2024. Dit wordt als zienswijze voorgesteld aan de raad.

Werkplan en primaire begroting 2026

Financiële aspecten

Het resultaat in 2026

De begroting sluit met een geprognosticeerd negatief resultaat in 2026 van € 29.000 voor bestemming en met een saldo van € 0 na bestemming.

Algemene reserve/weerstandsvermogen

De prognose is dat de algemene reserve de komende jaren op € 250.000 blijft staan. Dit bedrag is gelijk aan de stand van de algemene reserve per 31 december 2024. De algemene reserve van het samenwerkingsverband blijft conform de GR beperkt tot een bedrag van maximaal € 500.000.

Bestemmingsreserves

Voor 2026 is alleen de jaarlijks terugkerende onttrekking uit de bestemmingsreserve voor de locatie Trompet van € 29.000 voorzien. Eind 2026 bedragen de bestemmingsreserves € 468.000.

Risico's

Er is in het risicobeheer voor IJW! als uitvoeringsorganisatie sprake van vier soorten risico's, te weten:

1. Niet beïnvloedbare risico's wet- en regelgeving vanuit perspectief: Pw, taakstelling, financiering en overige wetgeving, die voor IJW! een gegeven zijn en een grote impact op de (financiering van) de dienstverlening kunnen hebben.
2. Omgeving gerelateerde (deels niet of beperkt beïnvloedbare) risico's vanuit perspectief: Algemene, maatschappelijke en economische ontwikkelingen, die zich voordoen in de dagelijkse bedrijfsvoering en dienstverlening.
3. Reguliere risico's vanuit perspectief: Uitvoering Pw, SW-dienstverlening en re-integratieactiviteiten, die van toepassing zijn op de dagelijkse bedrijfsvoering en dienstverlening en tot op zekere hoogte beïnvloedbaar zijn door het treffen van bijsturende maatregelen waarmee ook de financiële gevolgen beperkt kunnen worden.
4. Reguliere risico's vanuit perspectief: Arbeidsvoorwaardelijk en juridisch, waarvoor geldt dat deze beperkt beïnvloed kunnen worden door het treffen van bijsturende maatregelen en grotendeels als autonome factoren gezien kunnen worden bijvoorbeeld ingevolge Cao-afspraken. IJW! wordt gekenmerkt door een diversiteit aan voornamelijk dienstverlenende activiteiten. Hierdoor worden in de dagelijkse uitvoering operationele en financiële risico's gelopen. IJW! heeft in haar begroting de risico's en mogelijke maatregelen benoemd ter mitigatie van risico's. Voor een aantal risico's is in redelijkheid een schatting te maken van de financiële impact op de begroting en zijn geschatte bedragen opgenomen. Voor een deel is vanuit de bedrijfsvoering van IJW! niet goed in te schatten welke financiële impact op de begroting daarbij aan de orde is. Het totaal van de inmiddels gekwantificeerde risico's komt gewogen uit op een bedrag van € 4,5 miljoen.

Meerjarenbegroting 2027-2029

De meerjarenbegroting van IJW! is structureel en reëel in evenwicht, met inachtneming van de hiervoor genoemde risico's. In de jaren 2027-2029 wordt per saldo wel een hogere bijdrage van de gemeenten gevraagd dan opgenomen in de vorig jaar vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2028. Dit wordt hierna toegelicht.

Bijdrage gemeenten

Bijdrage gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen totaal in de begroting 2025-2028 ten opzichte van de begroting 2026-2029 van IJW!

Begroting 2025-2028	2024	2025	2026	2027	2028	2029
WSW	12.462	12.096	12.275	12.431	12.516	
Re-integratie	7.273	8.316	8.534	8.725	8.913	
Totaal	19.735	20.412	20.809	21.156	21.429	

Begroting 2026-2029	2024	2025	2026	2027	2028	2029
WSW	12.462	12.096	12.142	12.288	12.402	12.391
Re-integratie	7.273	8.316	8.656	8.925	9.201	9.487
Totaal	19.735	20.412	20.798	21.213	21.603	21.878

Verschil	2024	2025	2026	2027	2028	2029
WSW	0	0	-133	-143	-114	12.391
Re-integratie	0	0	122	200	288	9.487
Totaal	0	0	-11	57	174	21.878

In vergelijking met de meerjarige doorrekening voor 2026 in de vorig jaar vastgestelde begroting 2025-2028 zijn er een aantal wijzigingen die leiden tot meerkosten van circa € 0,3 miljoen:

1. De herinrichting van de re-integratiedienstverlening met een verschuiving in het takenpakket van de professionals in de begeleiding en intake met inkoop van loonwaardemetingen als gevolg;
2. de herinrichting en doorontwikkeling van de huidige infrastructuur voor de brede doelgroep, zoals onder meer met de 'Passage' wordt vormgegeven, met de daarbij in te kopen psychologische onderzoeken en in te richten nieuwe locatie;
3. de (nieuwe) huisvesting voor de groendienstverlening in verband met de opzegging van de 'antikraak' locatie Tolhek in Heemskerk;
4. het vervallen van de korting op de loonheffing voor de SW-doelgroep in verband met de stopzetting door het Rijk van het Lage Inkomensvoordeel (LIV) voor circa € 0,3 miljoen.

Totaal leidt dit tot circa € 0,6 miljoen meerkosten in de primaire begroting 2026 ten opzichte van de meerjarenraming 2026 in de vastgestelde begroting 2025. Deze meerkosten worden in de primaire begroting 2026 opgevangen door efficiencymaatregelen voor € 0,1 miljoen en door de hogere uitstroom van SW-personeel dan in de eerdere meerjarenbegroting was voorzien voor € 0,5 miljoen. In de jaren 2027 en 2028 zien we in de bovenstaande tabel 'verschil' dat de gemeentelijke bijdragen per saldo hoger worden dan eerder opgenomen in de meerjarenbegroting 2025-2028. Dit hangt samen met de hiervoor beschreven ontwikkelingen.

Beleidsinhoudelijke aspecten

Het werkplan

Het werkplan gaat onder andere in op waar IJW! de focus op legt voor 2026 en hoe de organisatie in de komende periode inspeelt op veranderingen op de lokale en regionale arbeidsmarkt. Het door de drie gemeenten geïnitieerde herontwerp van de re-integratiedienstverlening is van invloed op IJW!. Een aantal strategische doelen van IJW! is voor het begrotingsjaar 2026 losgelaten of uitgesteld in afwachting van de uitkomsten van het herontwerp.

Het herontwerp

Het herontwerp brengt een aantal onzekere factoren met zich mee, waar met het nieuwe werkplan nog niet in is voorzien. Het werkplan blijft gericht op een verbetering van de dienstverlening aan de inwoners van de IJmondgemeenten. Tenslotte ziet IJW! naast de opdracht vanuit de Pw, dat er ook voor de WSW doelgroep een duidelijke behoefte is om met meer werksoorten – gericht op ontwikkeling en mogelijke doorstroming. Dit past ook binnen het vraagstuk van het herontwerp van de re-integratiedienstverlening in de IJmond.

De locatie Tolhek

De locatie Tolhek van de groenafdeling van Heemskerk is in de afgelopen jaren om niet door IJW! gebruikt in een antikraak constructie. Gemeente Heemskerk heeft aangegeven dat het gebruik van IJW! van de locatie Tolhek per 1 juli 2025 wordt beëindigd in verband met herontwikkeling van deze locatie. Er is bestuurlijk toestemming gegeven om een nieuwe locatie te huren in Uitgeest van waaruit de groenafdelingen van Uitgeest en Heemskerk zullen gaan werken. Voorheen waren de kosten voor de nieuwe groenlocatie vermeld in de risicoparagraaf. De kosten zijn nu opgenomen in de meerjarenbegroting 2026-2029.

IJW! is ervan op de hoogte dat de structurele bekostiging afhankelijk is van de uitkomsten van het traject voor het herontwerp van de re-integratiedienstverlening voor de inwoners van de IJmondgemeenten. Naar verwachting neemt de raad in juni 2025 een besluit over het uit te werken scenario voor het herontwerp.

Zienswijze

Aan de raad wordt voorgesteld in te stemmen met de primaire begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 van GR IJW!. Naar aanleiding van een aangenomen motie vanuit de raad verzoekt de gemeente Velsen in hun zienswijze nog het volgende aan het AB van IJW!:

- dat GR IJW! in haar kaderbrief voor 2027 aan de raden bezuinigingsvoorstellen doet;
- dat GR IJW! bezuinigingsmaatregelen doorvoert voor 2026, voor zover deze nog realistisch en uitvoerbaar zijn.

Invloed kaders op keuzeruimte

De Wgr en de GR IJW! zijn de wettelijke kaders voor een zienswijze op de financiële stukken van IJW!. De raad heeft de mogelijkheid een zienswijze op de jaarrekening, primaire begroting en meerjarenraming in te dienen en deze middels een brief kenbaar te maken aan het bestuur van IJW!.

Door het college overwogen alternatieven

Niet van toepassing.

Regionale samenwerking en couleur locale

Gelet op de GR constructie dienen de gemeenteraden van Beverwijk en Velsen ook een eigen zienswijze in naar aanleiding van de financiële stukken van IJW!.

Risico's

In de Gemeentewet en de Wgr is voorgeschreven dat de jaarstukken uiterlijk 15 juli moeten zijn geleverd aan de Gedeputeerde Staten. Voor de begroting geldt een termijn tot 15 september. Het niet voldoen hieraan heeft tot gevolg dat automatisch, na een periode van één maand waarin de

mogelijkheid wordt geboden alsnog de informatie aan te leveren, voor de deelnemende gemeenten de sanctie in werking treedt van opschorting van de algemene uitkering (artikel 186 Gemeentewet). Het is de bedoeling dat het AB van IJW! op 10 juli 2025 de definitieve stukken vaststelt.

Financiën

Jaarrekening 2024

Gemeente Heemskerk dient een bedrag van € 61.000 na te betalen op basis van de feitelijke afrekening van de gemeentelijke bijdragen. De betreffende nabetaling is ontstaan uit de feitelijke afrekening voor de kosten van WSW (€ 42.000) en re-integratie (€ -103.000). Voor deze nabetaling is dekking in het participatiebudget in eigen beheer van de gemeente Heemskerk in de begroting 2024.

Meerjarenbegroting 2026-2029

Onderstaand wordt de door IJW! gevraagde bijdrage van de gemeente Heemskerk in hun meerjarenbegroting 2026-2029 vergeleken met de gevraagde bijdrage in de meerjarenbegroting 2025-2028.

Bijdrage Heemskerk in de begroting 2025-2028 ten opzichte van de begroting 2026-2029 van IJW!

Begroting 2025-2028	2024	2025	2026	2027	2028	2029
WSW	3.612	3.608	3.694	3.676	3.735	
Re-integratie	1.903	2.172	2.234	2.284	2.333	
Totaal	5.515	5.780	5.929	5.960	6.068	

Begroting 2026-2029	2024	2025	2026	2027	2028	2029
WSW	3.612	3.608	3.641	3.610	3.675	3.632
Re-integratie	1.903	2.172	2.253	2.323	2.395	2.470
Totaal	5.515	5.780	5.894	5.933	6.070	6.102

Verschil	2024	2025	2026	2027	2028	2029
WSW	0	0	-53	-66	-60	3.632
Re-integratie	0	0	19	39	62	2.470
Totaal	0	0	-34	-27	2	6.102

De geraamde bijdrage aan de GR IJW! past binnen het daarvoor geraamde budget in de meerjarenbegroting van de gemeente Heemskerk.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie/Uitvoering

De zienswijze van de raad (inclusief het raadsbesluit) wordt kenbaar gemaakt aan het DB en AB van IJW!. Het DB zal de zienswijze meenemen in het voorstel aan het AB om de jaarrekening 2024, primaire begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 vast te stellen. Vervolgens stelt het AB van IJW! de stukken vast.

Bijlage(n)

- Aanbiedingsbrief jaarstukken 2024 IJmond Werkt! college Heemskerk (D/2025/724103)
- Jaarstukken 2024 IJmond Werkt! (D/2025/724118)
- Aanbiedingsbrief werkplan en begroting 2026-MJR 27-29 college Heemskerk (D/2025/724135)
- Werkplan en primaire Begroting 2026 IJmond Werkt! (D/2025/724120)
- Controleverklaring IJmond Werkt! concept (D/2025/724546)
- Brief zienswijze GR IJW! Heemskerk (D/2025/724671)
- Format informatie GR IJmond Werkt! (D/2025/724145)

Achterliggende documenten

Niet van toepassing.

Heemskerk, 20 mei 2025

Burgemeester en wethouders van Heemskerk,
de secretaris, de burgemeester,

De raad van de gemeente Heemskerk besluit;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 20 mei 2025;

gezien het advies van de commissie BFE d.d. 10 juni 2025;

gelet op het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen en Gemeenschappelijke Regeling IJmond Werkt! 2024, vierde wijziging:

b e s l u i t :

1. in te stemmen met de jaarstukken 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling IJmond Werkt!;
2. de nabetaling van € 61.000 over het jaar 2024 te bekostigen uit het budget participatie in eigen beheer;
3. in te stemmen met de primaire begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling IJmond Werkt!;
4. dit als zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling IJmond Werkt!.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente
Heemskerk in zijn openbare vergadering van
26 juni 2025

de raad voornoemd,

G.A. van Egmond
de griffier,

A.H.J.J. Luijten
de voorzitter,